

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Digitální učební materiál

Projekt: Digitální učební materiály ve škole, registrační číslo projektu CZ.1.07/1.5.00/34.0527

Příjemce: Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická, Husova 3, 371 60
České Budějovice

Název materiálu: Komunikace s klienty v náročných situacích
(strach, úzkost, bolest) - pracovní list

Autor materiálu: Mgr. Ilona Bláhová

Datum (období) vytvoření: 6. 2. 2013

Zařazení materiálu:

Šablona: Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT (III/2)

Tematická oblast: Sociální komunikace ve zdravotnictví a zdravotnická psychologie

Sada: PS9

Číslo DUM: 03

Předmět, ročník:

Psychologie a komunikace, 3. roč.

Ověření materiálu ve výuce:

Datum ověření: 27. 5. 2013

Třída: ZDA 3.A

Ověřující učitel: Mgr. Ilona Bláhová

Popis způsobu použití materiálu ve výuce:

Pracovním listem je vhodné navázat na výklad daného tématu v předcházející hodině. Materiál využívá problémových a deduktivních úloh, se snahou o zapojení vlastních prožitků a osobních životních zkušeností žáků, což by mělo napomoci snazšímu pochopení a zapamatování si základních principů a zákonitostí z oblasti sociální psychologie. Pracovní list by měli žáci zpracovat nejprve samostatně a následně je vhodné provést obecný rozbor úloh a jejich řešení společně s učitelem (klíč). Žáci tak získají zpětnou vazbu, která jim poslouží ke kontrole vlastního zpracování. Pracovní listy mohou zachycovat osobní informace žáků, a proto by jim měly zůstat. Mohou tak sloužit i jako materiály k domácí přípravě.

Tento výukový materiál je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

PRACOVNÍ LIST

Název: Komunikace s klientem

Téma: Sociální komunikace ve zdravotnictví

v náročných situacích (strach, úzkost, bolest) a zdravotnická psychologie

Úkol č. 1

Na nemocniční oddělení je přijata žena, matka dvou malých dětí, profesionální klavíristka, pro objasnění příčiny bolestí kloubů, které trvají několik týdnů.

a) Pokuste se vžít do její situace a napište, čeho všeho se žena může obávat.

.....
.....
.....
.....

b) Jaké projevy strachu se u ní mohou vyskytnout?

.....
.....

c) Jak můžete pomoci zmírnit její strach?

.....
.....

Úkol č. 2

Jak může strach a úzkost ovlivnit výsledky měření fyziologických funkcí? Uveďte 3 příklady.

.....

Úkol č. 3

Mnoho pacientů zažívá strach v čekárně u lékaře.

a) Uveďte, jaká opatření by pomohla tento strach snížit?

.....
.....
.....

b) Co zvyšuje míru strachu u pacientů v čekárně u lékaře?

.....
.....
.....

Úkol č. 4

a) Představte si situaci, kdy jste prožíval/a silnou bolest. Napište, s jakými různými reakcemi okolí jste se setkal/a, když jste tuto bolest prožíval/a. Uveďte, jak na vás každá z reakcí působila a jak jste se cítil/a.

.....
.....
.....
.....
.....
.....

b) Jednotlivé reakce oznámujte jako ve škole. Uvažujte, proč jste přiřadil/a toto ohodnocení.

c) Jaký postoj vůči vaší bolesti byste vnímal/a jako nevhodnější?
.....

Úkol č. 5

a) Jaké myšlenky (asociace) vás napadají, slyšíte-li slovo „bolest“. Napište 10 z nich.
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

b) Zamyslete se nad tím, proč se vám vybavily právě tyto asociace.

Úkol č. 6

Subjektivní prožívání bolesti je individuální. Vaším úkolem je dopsat nedokončené věty.

a) Největší fyzická bolest v mém životě byla

b) Největší psychická bolest v mém životě byla

c) Bolest s mou mimikou dělá

d) Bolest s mým tělem dělá

e) Když člověk cítí při nemoci bolest a nemůže to vydržet

f) Když ošetřuji nemocného, který trpí velkou bolestí, tak

Úkol č. 7.

Při odborné praxi jste se setkal/a s pacienty se strachem, úzkostí a bolestí. a) Napište konkrétní příklad vhodné reakce zdravotníka.
.....
.....
.....

b) Uveďte konkrétní příklad nevhodné reakce zdravotníka.
.....
.....
.....

c) Máte pocit, že převládají vhodné nebo nevhodné reakce zdravotníků?
.....

Úkol č. 8.

Zamyslete se nad příslovím: „Nemocný snese spíše nešikovné ruce, než studené srdce.“
Jaký je jeho význam?
.....

PRACOVNÍ LIST - KLÍČ

Kapitola: Komunikace s klientem

Téma: Sociální komunikace ve zdravotnictví

v náročných situacích (strach, úzkost, bolest) a zdravotnická psychologie

Úkol č. 1.

Na nemocniční oddělení je přijata žena, matka dvou malých dětí, profesionální klavíristka, pro objasnění příčiny bolestí kloubů, které trvají několik týdnů.

a) Pokuste se vžít do její situace a napište, čeho všeho se žena může obávat.

b) Jaké projevy strachu se u ní mohou vyskytnout?

Učitel vede žáky formou brainstormingu k co nejširší škále odpovědí, které slouží jako nácvik empatického chování.

c) Jak můžete pomoci zmírnit její strach?

Umožnění ventilace emocí – učitel vysvětlí její význam pro pacienta.

Úkol č. 2

Jak může strach a úzkost ovlivnit výsledky měření fyziologických funkcí? Uvedte 3 příklady.

Např. hodnoty TK, P, D.

Úkol č. 3

Mnoho pacientů zažívá strach v čekárně u lékaře.

a) Uvedte, jaká opatření by pomohla tento strach snížit?

Např. Krátká čekací doba, příjemné prostředí, příjemné chování sestry, dostatečná zvuková izolace ordinace.

b) Co zvyšuje míru strachu u pacientů v čekárně u lékaře?

Např. Dlouhá čekací doba, hluk -zubař, pláč ošetřovaných pacientů (dětí) devalvační přístup zdravotníků, rozhovory ostatních čekajících o negativních zkušenostech s ošetřením...

Učitel využije vlastních zkušeností žáků.

Úkol č. 4

a) Představte si situaci, kdy jste prožíval/a silnou bolest. Napište, s jakými různými reakcemi okolí jste se setkal/a, když jste tuto bolest prožíval/a. Uvedte, jak na vás každá z reakcí působila a jak jste se cítil/a.

b) Jednotlivé reakce oznámte jako ve škole. Uvažujte, proč jste přiřadil/a toto ohodnocení.

c) Jaký postoj vůči vaší bolesti byste vnímal/a jako nejvhodnější?

Učitel citlivě vede žáky ke vzpomínání. Cílem je, aby si žáci uvědomili, jaké formy chování jsou žádoucí a kterých se mají vyvarovat.

Úkol č. 5

a) Jaké myšlenky (asociace) vás napadají, slyšíte-li slovo „bolest“. Napište 10 z nich.

b) Zamyslete se nad tím, proč se vám vybavily právě tyto asociace.

Učitel pracuje formou brainstormingu a citlivě využívá zkušeností žáků.

Úkol č. 6

Subjektivní prožívání bolesti je individuální. Vaším úkolem je dopsat nedokončené věty.

a) Největší fyzická bolest v mém životě byla

b) Největší psychická bolest v mém životě byla

c) Bolest s mou mimikou dělá

d) Bolest s mým tělem dělá

e) Když člověk cítí při nemoci bolest a nemůže to vydržet

f) Když ošetřuji nemocného, který trpí velkou bolestí, tak

Cílem cvičení je, aby si žáci uvědomili, co prožívají v souvislosti s bolestí druhých lidí i vlastní.

Úkol č. 7

Při odborné praxi jste se setkal/a s pacienty se strachem, úzkostí a bolestí. a) Napište konkrétní příklad vhodné reakce zdravotníka.

b) Uveďte konkrétní příklad nevhodné reakce zdravotníka.

c) Máte pocit, že převládají vhodné nebo nevhodné reakce zdravotníků?

Učitel využívá zkušeností žáků, zdůrazní vhodné i nevhodné formy chování.

Úkol č. 8

Zamyslete se nad příslovím: „Nemocný snese spíše nešikovné ruce, než studené srdce.“ Jaký je jeho význam?

Učitel připomene žákům, že pouze technicky dokonalé provádění ošetrovatelské péče nestačí k tomu, aby se nemocný cítil dobře a byly uspokojeny jeho potřeby.